

tadeusz
jackowski

grafika

TADEUSZ JACKOWSKI
UL. LOTNICZA 22/18
KRAKÓW

Zdawaloby się — osiągnęliśmy już pełną niezawisłość od przeszłości. Staraniem tysięcy artystów, krytyków i estetyków wypracowaliśmy pewien styl epoki, charakter XX wieku w sztuce. Można go opisać, sklasyfikować, ocenić. Uzyskaliśmy to kosztem — jak się mniema — najłatwiejszym: pogrzebaniem wieku XIX. Tym stylem epoki stała się „nowoczesność”, „awangarda”; reszta to zwidy przeszłości upiory niedobitych tradycji.

I nagle coś jakby pękło. Całkiem zresztą niedawno, bodaj w ostatniej dekadzie. Wtedy, gdy właśnie zdawało się, że styl epoki uzyskał pełną krystalizację. Pojedynczo, ukradkiem, trochę wstydliwie, ale niemniej konsekwentnie, niektórzy artyści zaczęli wypisywać się ze stylu. Wycofali się — dosłownie. Krok za krokiem — coraz dalej w tył, w przeszłość w odrzuconą tradycję, w pogrzebane relikty. Umykali z pola bitwy, gdzie przekrzykiwali się entuzjaści utrwalania wyższości naszej epoki nad innymi. Symptomatycznie: uciekali do własnych pracowni, intymnych wnętrz, najbliższych przedmiotów. Porzucali rozpasane techniki, rozdowolnione skojarzenia formalne i intelektualne, by przywdziewać coraz to grubsze zbroje zasad, konwencji, systemów i porządków. Wycofali się więc z pola bitwy, tchórzyl — ale jakby dwuznacznie: decydując się przecież samowolnie na cięższą dolę, swoiste ograniczenie wolności, powrót do zapomnianych reguł...

Zwątpili w wolność, która — pozbawiona jakichkolwiek zasad porządkujących — wydała im się pozbawiona woloru odpowiedzialności, ciężaru prawdy. Gdzie bowiem mówi się szybko, słucha się nieuważnie. Nad gorączkowe poszukiwanie jakichkolwiek nowości przedłożyli głębokie skupienie w obliczu kilku zaledwie zagadnień myślowo-artystycznych. Na przykład Tadeusz Jackowski.

Kiedyś, w latach 60-tych, jeszcze na początku 70-tych, właśnie najchętniej „poszukiwał”. W formach, technikach graficznych. Będąc znakomitym teoretykiem i praktykiem dawnych i współczesnych szkół rytowania, dawał temu wyraz niejednokrotnie łącząc na jednej płycie graficznej różne techniki, barwiąc odbitki całocijowo bądź wprowadzając elementy koloru w dzieła czarno-białe. Kontrastował formy przedstawiające z całkiem abstrakcyjnymi, nie zdając sobie nawet zapewne trudu szczegółowego uzasadnienia tych połączeń. Chodziło bardziej o gry płaszczyzn, zestawienia brył i faktur, konfrontację różnych światów wyobraźni i estetycznych możliwości.

I kiedy wydawało się, że absolutna wolność (do wolność) tych gier łąda chwila, zostanie osiągnięta — nastąpił zwrot. Powolnku, powolnku płaszczyzny się oczyszczały. Zaczęły zanikać elementy abstrakcyjne, formy bezpośrednio nie-znaczące. Gdzie niegdzie tylko

zatrzymane w swych formach szczątkowych — nabierały nowych właśnie sensów, uwyrażniały swoje istnienie. Ustawiała wirówka błyskotliwych technik na rzecz jednej, doskonalonej do perfekcji: klasycznej mezzotinty. Zaczął się wycofywać również kolor, zostawiając po sobie już tylko ślady, plamy, akcenty.

Ze środka tygla wieku XX sztuka ta cofała się bez mała trzysta lat wstecz, do epoki „małych Holendrów”, wirtuozów precyzyjnych martwych natur, wizerunków najbliższego wnętrza domowego, często własnej pracowni. Jackowski też portretuje teraz wnętrza, też przeważnie jest to otoczenie pracowniane, również ustawia na stole martwe natury, po czym pieczołowicie odtwarza je w delikatnej materii mezzotinty, uzyskując wspaniałe efekty światłocieniowe, miękkie modelunki brył na sposób zaiste godny starych mistrzów.

Niekiedy są to całkiem dosłowne „ustawione” martwe natury, gdzie chodzi tylko o zabyśnięcie mistrzostwem warsztatu, zmierzenie się z „zadaniem” sportretowania kształtów przedmiotów. Ale częściej świat tych niewielkich plansz bywa urozmaicony wprowadzeniem zaskakujących „obcych ciał”, także twarzy samego artysty. Te „ciała obce” mogą być zarówno całkiem abstrakcyjnymi formami wprowadzanymi jako swoisty „szok konwencyjny” w spokojny, naturalny tok narracji przedmiotowej („Autoportret z zagadkowym przedmiotem”), co odbiciem w lustrze ustawionym jako zwykły fragment martwej natury — kawałka innej przestrzeni, pozaobrazowej, ukrytej przed oglądającym („Martwa natura o zmroku”, „Prostokąt okna”).

Te ostatnie gry konwencyjne najdoskonalsze wcielenie uzyskały w pracy zatytułowanej „Martwa natura z reprodukcjami”, gdzie pośród okiełtów zupełnie konkretnych (książki, kielich itd.) umieścił artysta przedmiotowe światy wtórne, odbite — właśnie reprodukcje obrazów różnych mistrzów, w tym zresztą swoich własnych, innych grafik.

Jak więc widać, bogactwo myślowych i artystycznych decyzji nie zostało bynajmniej zaprzepaszczone w trakcie tej specyficznej „ucieczki” w przeszłość, w tradycję. Sztuka Tadeusza Jackowskiego zyskała natomiast wolor niebagatelny: absolutną, sprawdzalną wiarygodność artystycznego posłannictwa. Wirtuozeria techniki — dopełniła się w głębi świata przedstawionego. Jest to świat należący do kategorii „małych i intymnych”. Ale, jak wiadomo z licznych doświadczeń minionych i mijających wieków, jego ciężar gatunkowy może być całkiem niewspółmierny do objętości.

TADEUSZ JACKOWSKI

ul. Lotnicza 22/18
Kraków

Urodzony 22 sierpnia 1936 roku w Brugge (Belgia). Studia w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie w latach 1955—61, oraz w latach 1958/59 w Ecole Nationale Supérieure des Beaux Arts w Paryżu.

WYSTAWY INDYWIDUALNE:

- 1963 — Zakopane, galeria „Pegaz”
- 1964 — Kraków, Pałac Sztuki
- 1965 — Wiedeń, Towarzystwo Polsko-Austriackie
Oberhausen, Międzynarodowy Festiwal Filmów Krótkometrażowych
- 1966 — Poznań, „Arsenal”
Łódź, BWA
- 1967 — Warszawa, Galeria Współczesna
Holstebro (Dania), Muzeum Miejskie
- 1969 — Katowice, galeria PSP
- 1970 — Zielona Góra, BWA
- 1972 — Szczecin, BWA
- 1973 — Opole, galeria „Propozycje”
- 1974 — Zakopane, BWA
- 1978 — Padwa, „Stevens Gallery”
- 1980 Łódź, BWA

UDZIAŁ W WYSTAWACH:

- 1961 — Salon jesienny TPSP — Kraków
- 1962 — Ogólnopolskie Biennale Grafiki — Kraków
- 1963 — Wystawa Młodych — Sopot
Ogólnopolska Wystawa Plastyki — Radom
- 1964 — Ogólnopolskie Biennale Grafiki — Kraków
XX-lecie PRL w twórczości plastycznej — Kraków
6 Polska Grafiker — Sztokholm, galeria „Gröna Paletten”
5 Graveures de Cracovie — Lozanna, galeria „Mélisa”
- 1965 — Ogólnopolska Wystawa Młodej Grafiki — Poznań
XX lat PRL w twórczości plastycznej — Warszawa
„Porównania” — Sopot
- 1972 — Wystawa sztuki polskiej — Bukareszt
Wystawa sztuki polskiej — Budapeszt
Wystawa współczesnej grafiki polskiej — Leningrad
- 1973 — VI Ogólnopolska Wystawa Grafiki — Warszawa
I Triennale Malarstwa i Grafiki Łódź
Międzynarodowe Biennale Grafiki — Biella
Wystawa tkaniny i grafiki polskiej — La Sarraz (Szwajcaria)
Wystawa grafiki polskiej — Bregenz
- 1974 — Wystawa grafiki polskiej — Dania
Międzynarodowe Biennale Grafiki — Ibiza (Hiszpania)
Polish Martime Graphic Art — Cleveland
- 1975 — Wystawa grafiki krakowskiej — Londyn, Instytut Polski
Wystawa grafiki krakowskiej — Sztokholm, Ośrodek Kultury Polskiej
Wystawa grafiki krakowskiej — Wiedeń, Instytut Polski
- 1976 — 8 Graphic Artists from Poland — Chicago, „Jacques Baruch Gallery”
II Triennale Malarstwa i Grafiki „Nasz czas i metafora” — Łódź
„Fantastyka i metafora” — Poznań, BWA
Międzynarodowe Biennale Grafiki — Fredrikstad (Norwegia)
VI Międzynarodowe Biennale Grafiki — Kraków
Wystawa „Winteraustellung” — Düsseldorf
- 1977 — Wystawa współczesnej grafiki polskiej — Sztokholm
Wystawa współczesnej grafiki polskiej — Rejkjavik
Wystawa małych form graficznych — Dortmund
- 1978 — Wystawa plastyki krakowskiej „Postawy” — Wrocław
Festiwal Sztuk Pięknych — Warszawa
8 Ogólnopolska Wystawa Grafiki Warszawa
Wystawa Grafiki — Lund „Galleri Angeln”
Wystawa grafiki — Gdańsk, Gdańskie Towarzystwo Przyjaciół Sztuki
- 1979 — Wystawa grafiki z okazji Międzynarodowego Roku Dziecka — Kopenhaga
Ogólnopolska Subskrypcja Grafiki Artystycznej — Warszawa, TPSP
Wystawa grafiki polskiej — Meksyk

- Wystawa malarstwa, grafiki i rzeźby — Karlskröna (Szwecja)
 III Triennale Malarstwa i Grafiki — Łódź
 III Triennale v „:pMGIllhoguuzid
 „Młoda grafika współczesna” — Paryż, Muzeum Poczty
 1980 — „Polska 80” — wystawa z okazji Dni Kultury Polskiej — Düsseldorf
 Wystawa plastyki „Złote Grono” — Zielona Góra
 Wystawa sztuki polskiej — Buenos Aires
 Wystawa grafiki polskiej — Essen
 Wystawa grafiki polskiej — Sztokholm
 4 Polska Grafiker, — Trondheim (Norwegia), Muzeum Miejskie
 Międzynarodowe Biennale Młodych — Paryż
 Międzynarodowe Biennale Sztuki — Sao Paolo
 Międzynarodowe Biennale Grafiki — Ljubljana
 Międzynarodowe Biennale Grafiki — Biella
 1966 — „Młoda Generacja” — Sopot
 Festiwal Sztuk Pięknych — Warszawa
 I Międzynarodowe Biennale Grafiki — Kraków
 Międzynarodowa wystawa grafiki — Tokio
 Arte Actual de Polonia — Meksyk, Museo Michoacano
 Wystawa Grafiki Polskiej — USA
 1967 — „Porównania II” — Sopot
 Wystawa sztuki polskiej — Genewa
 II ogólnopolska wystawa grafiki — Poznań
 Arte Polaco — Hawana
 Artisti di Cracovia — Bolonia, Museo Civico
 Międzynarodowe Biennale Grafiki — Ljubljana
 1968 — II Międzynarodowe Biennale Grafiki — Kraków
 II Festiwal Sztuk Pięknych — Warszawa
 Wystawa grafiki polskiej — Dania
 Wystawa grafiki polskiej — Poitiers
 1969 — Salon Lutowy — Zakopane, BWA
 XXV lat PRL w twórczości plastycznej — Kraków
 Młodzi graficy polscy — Rzym, Calcografia Nazionale
 IV ogólnopolska wystawa grafiki — Warszawa
 Międzynarodowa wystawa grafiki — Catania
 1970 — III Międzynarodowe Biennale Grafiki — Kraków
 II Międzynarodowe Biennale Ryciny — Paryż, Musée d'Art Moderne
 Międzynarodowe Biennale Grafiki — Florencja, Palazzo Vecchio
 „Gravure 70” — Międzynarodowa wystawa grafiki — Cartentras (Francja)
 1971 — Salon Lutowy — Zakopane, BWA
 V Ogólnopolska Wystawa Grafiki — Poznań
 Wystawa plastyki „Złote Grono” — Zielona Góra
 VII Międzynarodowe Biennale Młodych — Paryż
 Międzynarodowe Biennale Grafiki — Biella
 Wystawa grafiki polskiej — Abano Terme (Włochy)
 Ogólnopolska wystawa rysunku — Radom
 Wystawa pokonkursowa malarstwa konkursu im. Spychalskiego.

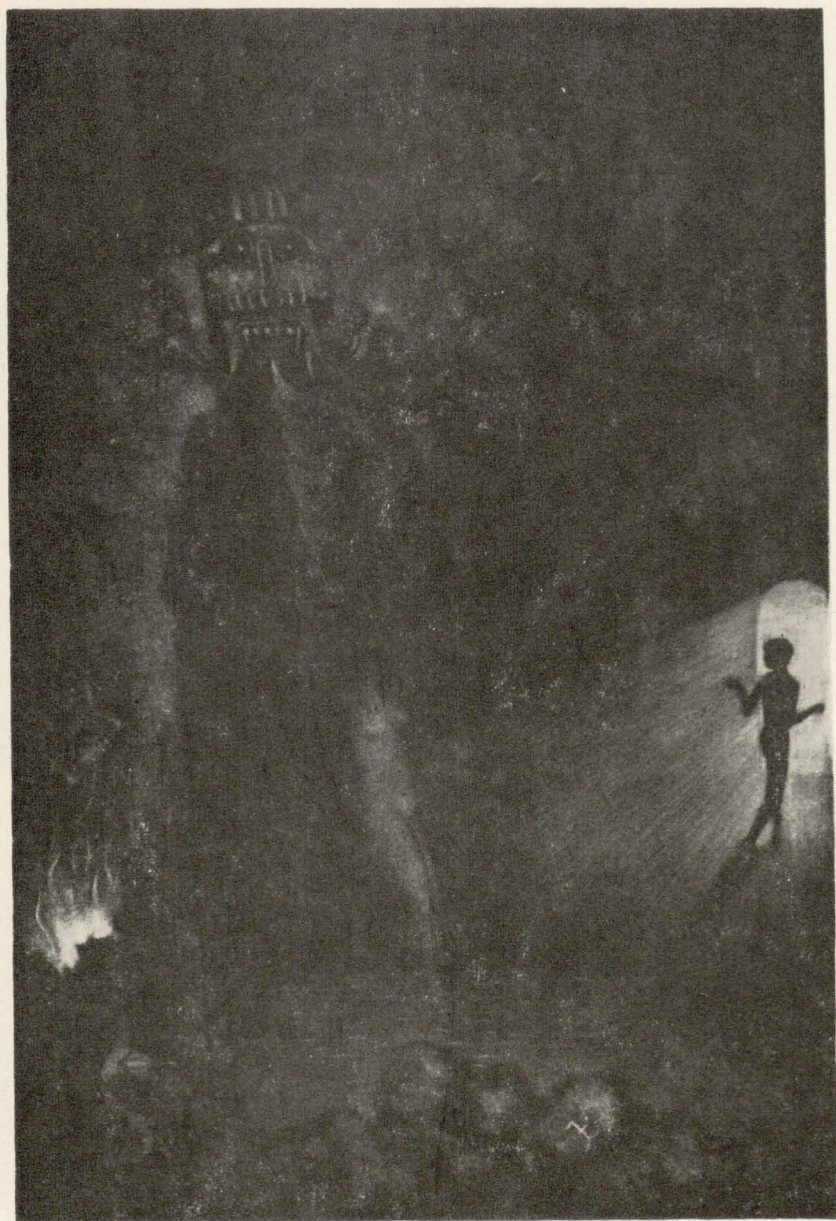
NAGRODY

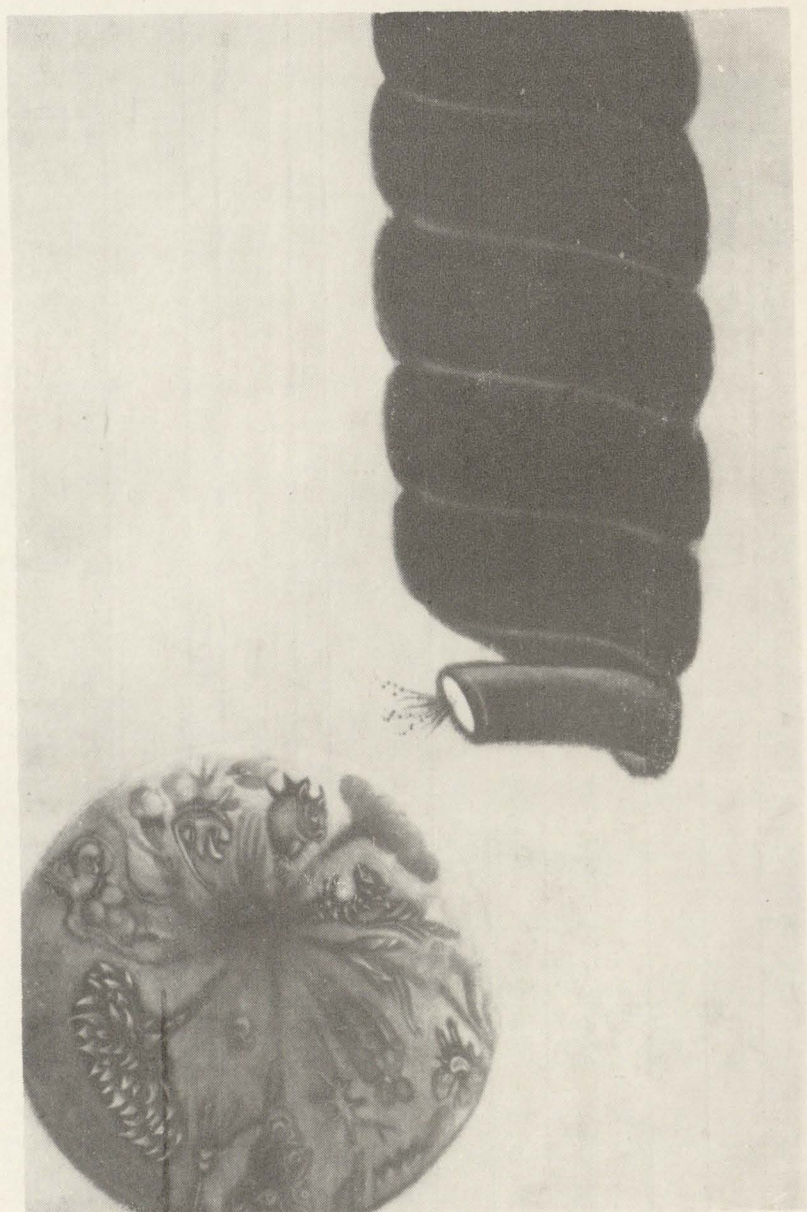
Brązowy medal TPSP Salon Jesienny, Kraków 1963; Nagroda Ministra Kultury i Sztuki za prace eksponowane na wystawie „XX lat PRL w twórczości plastycznej” — Warszawa 1965; nagroda — stypendium Ministerstwa Kultury i Sztuki za prace na „I Ogólnopolskiej Wystawie Młodej Grafiki” — Poznań 1965; nagroda — zakup na II, III, IV Międzynarodowym Biennale Grafiki — Kraków 1968, 1970, 1972; nagroda i medal „Złote Grono” na wystawie plastyki „Złote Grono” — Zielona Góra 1971; wyróżnienie Ministerstwa Kultury i Sztuki na IV Ogólnopolskiej Wystawie Grafiki — Warszawa 1969; Złoty medal na Międzynarodowym Biennale Grafiki — Florencja 1970; II nagroda na ogólnopolskim konkursie na grafikę warsztatową — Łódź 1971; nagroda regulaminowa na I Ogólnopolskim Triennale Łódź 1971; wyróżnienie na polsko-fińskim konkursie na grafikę marynistyczną — Szczecin 1977; III nagroda na VIII ogólnopolskiej wystawie grafiki — Warszawa 1978.

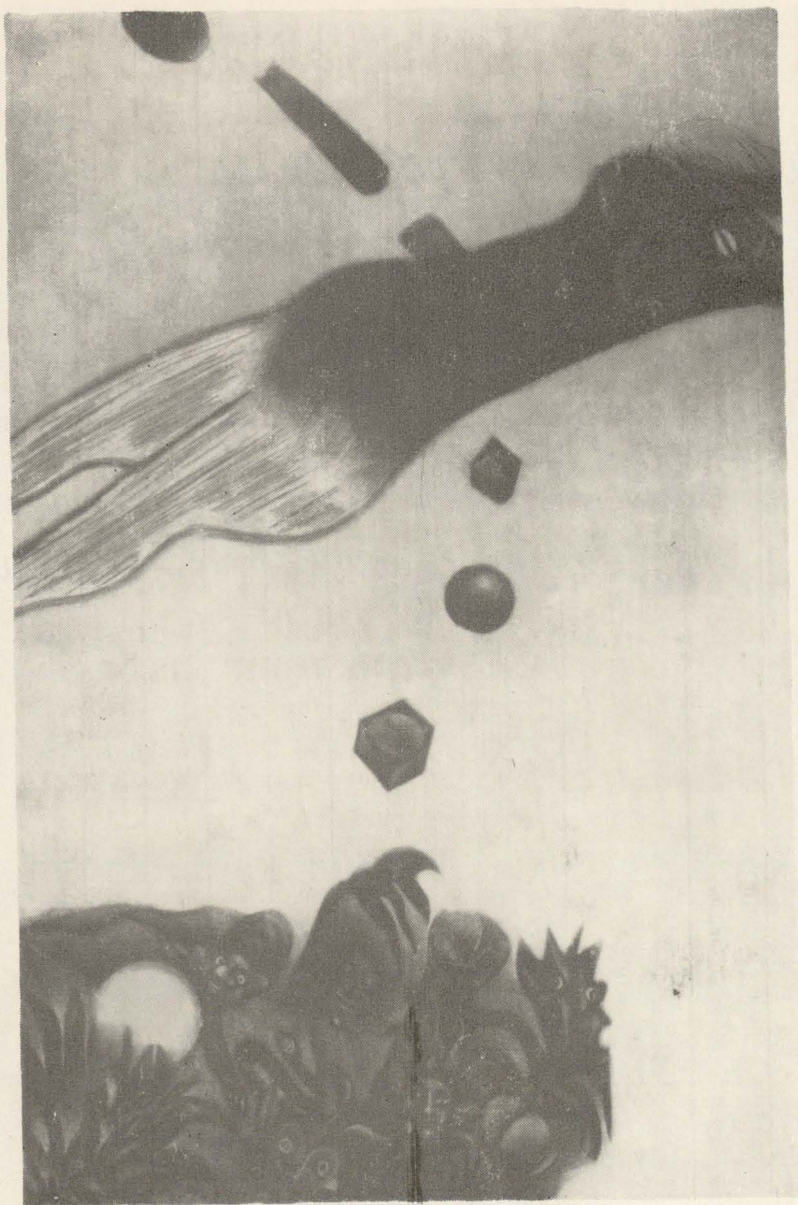
PRACE W ZBIORACH:

Muzeum Narodowego w Warszawie, Krakowie, Poznaniu, Wrocławiu, Łodzi, Bydgoszczy, w Nationalmuseet w Sztokholmie, Muzeum Sztuki w Skopje, w Kupferstich Kabinet w Dreźnie, Musée d'Art et d'Histoire w Genewie, oraz w Gabinecie Rycin we Florencji.

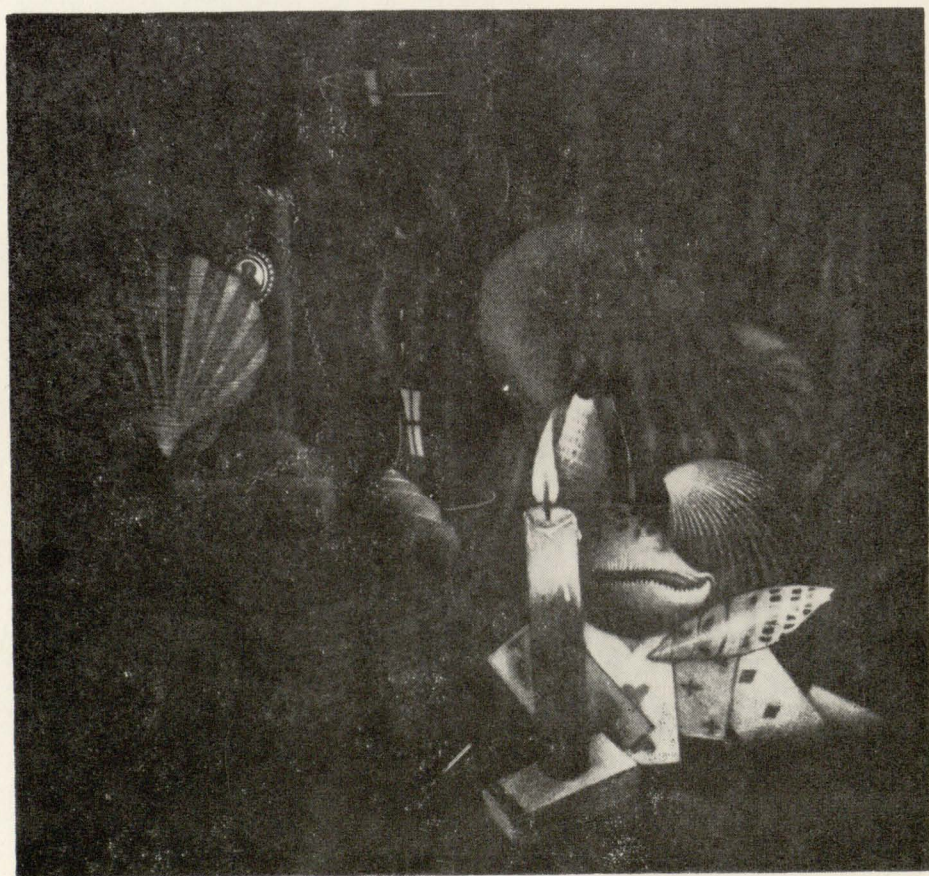

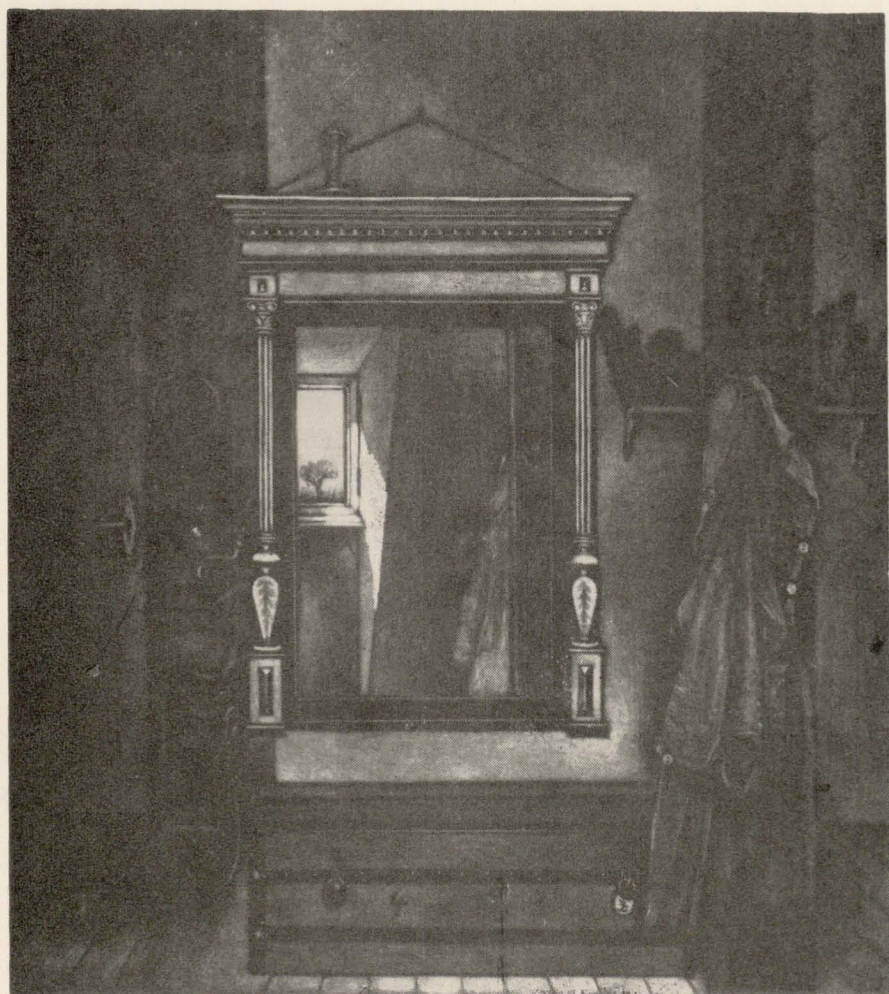

MARTWA NATURA Z KIELICHEM

WYKAZ PRAC

1. Przypomnienia afrykańskie I, mezzotinta, 39×30 — 1971
 2. Przypomnienie afrykańskie II, technika mieszana, 60×46 — 1971
 3. Przypomnienie afrykańskie III, technika mieszana, 65×43 — 1971
 4. Przypomnienie afrykańskie IV, technika mieszana, 65×50 — 1971
 5. Przypomnienie afrykańskie V, akwatinta, 65×50 — 1972
 6. Fala, technika mieszana, 61×46 — 1972
 7. Pejzaż kulisty, mezzotinta, akwatinta, 50×33 — 1972
 8. Zachód słońca I, mezzotinta, akwatinta, 50×33 — 1972
 9. Zachód słońca II, mezzotinta, akwatinta, 50×33 1972
 10. Pejzaż z wieżą, technika mieszana, 25×33 — 1975
 11. Pejzaż rozdarty, technika mieszana, 23×27 — 1975
 12. Zuzanna i starcy I, technika mieszana, 52×40 — 1975
 13. Matka natura, mezzotinta barwna, 24×28 — 1976
 14. Autoportret z zagadkowym przedmiotem, mezzotinta barwna, 14×12 — 1976
 15. Martwa natura z kielichem, mezzotinta barwna, 24×26 — 1976
 16. Maria I, mezzotinta barwna, 11×10 — 1976
 18. Martwa natura z irysem, mezzotinta barwna, 26×24 — 1976
 19. Joanna flamandzka, mezzotinta, 12×7 — 1976
 20. Martwa natura o zmroku, mezzotinta, 27×33 — 1977
 21. Eurydyka, mezzotinta barwna, 27×18 — 1977
 22. Gałeczka kawy, mezzotinta, 33×29 — 1977
 23. Prostokąt okna, mezzotinta, 33×29 — 1977
 24. Martwa natura z reprodukcjami, mezzotinta, 33×29 — 1977
 25. Martwa natura z kwiatami, mezzotinta, średnica 21 cm — 1978
 26. Martwa natura z jabłkiem, mezzotinta, 22×17 — 1978
 27. Kobieta — dzban, mezzotinta, 23×18 — 1978
 28. Martwa natura z niedokończonym portretem, mezzotinta, 20×20 — 1978
 29. Kwiaty w owalu, mezzotinta, 22×18 — 1978
 30. Portrety rodzinne, mezzotinta, średnica 21 cm — 1978.
-

GALERIA SZTUKI BWA
JELENIA GÓRA AL. 15 GRUDNIA 8
Sierpień '80

Wydawca — BIURO WYSTAW ATRYSTYCZNYCH W JELENIJ GÓRZE

Wstęp — TADEUSZ NYCZEK

Redakcja — IRENA KLISOWSKA

Projekt graficzny — FILIP FILIPCZUK

UNITED STATES DEPARTMENT OF JUSTICE
FEDERAL BUREAU OF INVESTIGATION
WASHINGTON, D. C. 20535